

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Štev. 23

Ptuj, 12. junija 1921

III. letnik

Nemška propaganda za naša mesta.

Kdo izmed nas, ki se zanimamo za javno življenje, ne pozna zloglasne Südmarke? Z vsemi močmi je delala pred vojno, da bi potujčila naš narod in pripomogla nemškemu mostu do Adrije. Podpirala je nemčurske trgovce, obrtnike, učitelje, kupovala našo zemljo za nemške naseljence, izkratka: porabila je vsako priliko, da podpre nemštvo v naših krajih in zatre slovenstvo. Dober ji je bil vsak pripomoček, dober ali slab.

Po vojni so morali Südmarkine podružnice v naši Sloveniji prenehati. Izginili so iz gostilen izzivajoči südmarkini nabiralniki, izginile izzivajoče südmarkine vžigalice, izginilo je tudi mnogo njenih pristašev ter šlo med svoje pristne brate v Avstrijo. A vsi njeni prijatelji niso hoteli zapustiti naših lepih krajev, dobro vedoč, da bi se jim med lastnimi bratci ne godilo tako kakor med nami. To potrjujejo tudi izginoli tovariši. Dasi žive med svojimi bratci in bi vsakdo mislil, da so zadovoljni in srečni, da so se mogli rešiti nas, zaničevanih Slovencev, vendar ni tako. Ne morejo pozabiti polnih loncev pri nas, radi bi še nas gospodovali. Zato zahtevajo, naj bi se priključila naša mesta njihovi avstrijski, oz. nemški republiki. To zahtevo utemeljuje s tem, da živi po prevratu mnogo Nemcev med nami. Te in pa razne renegate je treba rešiti slovenske nevarnosti, kar se zgodi najlaže s priklopitvijo. Ako pride radi nekaj tisočev Nemcev toliko sto tisočev Slovencev v nemško nevarnost, to ne žali nemške poštenosti in pravičnosti. Slovenec bodi nemški suženj in se daj brez upiranja raznaroditi!

Pred kratkim je izdala Südmarka droben listič v propagandne svrhe. Na prvi strni je mala slika iz Ptuja, stolp mestne cerkve s Sadnikovo hišo v ospredju. Na drugi strani pa roti nekdanji profesor ptujske gimnazije nemške bratce, naj ne pozabijo Ptuja. Omenja, da je bil Ptuj od karolinških časov nemško mesto. „Razcvit mesta od l. 1890 je bilo delo nemške sile. Slovenski kmet okraja, — pogosto poslovenjen Nemeč — je zrl z zaupanjem v nemškega meščana in uradnika in si želi danes nazaj njihove uravnajoče, pravične roke. Kmet sam hoče ljudskega glasovanja in po njem k Štajerski.“

Resnica je, da so zgodaj prišli naši kraji pod oblast proti vzhodu prodirajočemu frankovstvu in nemštvu. Da obdrže naše kraje, naseljene s Slovenci, v svoji nemški oblasti, so zatirali Franki in Nemci naše velmože in pošiljali nemške grofe in naseljence med nas. Ti so ga tiščali k tlom in branili do najnovjšega časa, da bi se bil duševno in gmotno razvijal. Koder so bili Slovenci manj gosto naseljeni, se je Nemcem posrečilo, da so jih potujčili. Koder pa so bili Slovenci v večini, so ohranili svojo narodnost. S tem pa je tudi dokazano, da ti kraji kljub nemškim oblastnikom nisi bilo nemški. Saj menda Nemci tudi ne bodo trdili, da bi bila nemška Vshodna Afrika, ktero so pred svetovno vojsko zaseli s svojimi vojaki, uradniki in obrtniki.

Dokazano je, da se vsako mestno prebi-

valstvo poživlja z doseljenci od drugod. Tudi Ptuj je poln takih doseljencev, nemških in slovenskih. Med nemškimi doseljenci starejše dobe, ki so prišli do večjega ugleda v Ptuj, so Steudte, Blanke, Schwab, Fürst, Osterberger, Vogl, Hutter, Fürthner. Dokazuje li pa to, da je bil Ptuj v svojem bistvu po narodnosti nemški? Saj so se v istem številu naseljevali v Ptuj tudi domačini slovenskega pokolenja. Zloglasni Ornig je doma iz slovenskega Hrastovca; oče Matzuna je pasel v svoji mladosti krave po še vedno slovenski Rogoznici v slovenskem jeziku; Sadniki so doma iz Št. Pavla v Savinjski dolini, kjer so njihovi sorodniki še sedaj trdni Slovenci; Slawitschi so se rodili kot slovenski Slaviči pri Ljutomeru, odkoder je prišel tudi Persil; velenemca Spruschine oče je bil moravski Čeh, ki se do svoje smrti ni naučil nemščine, nego jo strašansko lomil, mati njegova pa je pristna slovenska Haložanka; tudi plemenitega Fichtenaua kri se ni pretakala kod po tevtoburških lesovih, saj bi tam menda že znali toliko nemški, da se imenujejo slovenski Jelovski po jelki, kar je nemški Tanne, Fichte pa je po naše smreka; ker pred sto leti kranjski Jelovski tega niso znali, dokazuje le, da so bili Slovenci, ki so le za silo lomili nemščino; starejši Kolenci so po savinjskih hribih niže Celja lomili svoja kolena, koder imajo še polno sorodnikov. Takih primerov je vse polno.

V starejši dobi narodnostno vprašanje ni bilo na površju. Začelo se je s širšo narodno probujo pod Jožefom drugim, se razmahnilo po francoski revoluciji, po revoluciji l. 1848. „Nemški“ Ptuj je v šestdesetih, sedemdesetih letih z veseljem ne samo poslušal, nego sam popeval slovenske pesmi, se javno udeleževal slovenskih prireditiv. Starejši Ptujčani se še z veseljem spominjajo tistih časov. Mržnja in gonja proti Slovincem se je začela v osemdesetih letih in stopjevala bolj in bolj, dokler ni dosegla vrhunca v začetku svetovne vojne, ko so pod zaščito pristnih renegatov in krvnikov kakor Ornig, Slawitsch s pomočjo zbesnelih priganjačev kakor Spruschina zvezali nedolžno žrtev slovenskega duhovnika ter uklenjenega gnali z Brega skoz mesto do postaje med kričanjem, psovanjem, bitjem in kamenjanjem naščuvane ptujske množice. In sedaj pride človeče, ki si upa trditi, da si želi naše ljudstvo nazaj za red skrbečo nemško roko!

In pa nemških uradnikov! Ali morda Ornigovega zeta Watzulika, češkega renegata, ki je obsodil Slovence, ker je razžalil ptujsko nemčurstvo s tem, da je rabil njihovo glasilo Štajerca na prostoru, kamor tudi cesar peš gre? To je bil višek pravičnosti, ktere niti najvišje sodišče ni moglo potrditi! Nazaj naj si želi ljudstvo nemških uradnikov, ki sami niso ljudstva razumeli, ljudstvo pa njih ne, in ki so javno zaničevali Slovence!

Višek nesramnosti pa je trditev, da si naše ljudstvo želi glasovanja za nemško Štajersko. Naše ljudstvo pač želi zopet razmer, kakršne so bile pred vojsko. A teh urejenih predvojnih razmer more pripraviti najmanj — nemška Avstrija. Poglejmo le, kake raz-

mere so v njej! Stokrat hujše nego pri nas. Naj Südmarkovci gledajo, da uredijo razmere najprej v svoji državi!

Hujškači so, sovražniki naše ujedinjene kraljevine, ki bi iz osebne mrznje radi razbili našo državo, da bi sami mogli izrabljati svobodno kakor nekdanj v svoj prid naše ljudstvo. Za te hujškače pa bi bilo najboljšo, da jih pošljemo tja, kjer so že njihovi bratci, čez mejo v blaženo Avstrijo. Nam bo s tem ustrezno, ker bomo, rešeni hujškačev in pijavk, mirno in zadovoljno živeli, njim bi pa tudi moralo biti prav, da pridejo iz naših „neurejenih“ razmer v svoje „urejene.“

V pojasnilo.

„Nova Pravda“ z dne 4. t. m. mi očita, da sem skušal „zmazati“ zagrizenega Nemca Otona Pile-a, ki se je iz rajha naselil med vojsko v Št. Vidu pri Ptuj in ki je bil pred kratkim obsojen radi hujskanja proti državi na 5 dni zopora in 5000 K globe. Resnica pa je sledeča:

Oton Pile je prišel v Št. Vid kot ruski ujetnik, on je doma iz Lodza na Poljskem. Poročil se je v Št. Vidu z nečakinjo tamošnje občanke Friedl. Vsled neke denunciacije je bil res od okrajnega glavarstva v Ptuj obsojen. Oton Pile in njegovega žena sta prišla po obsodbi vsa obupana v mojo pisarno. Zatrjevala sta, da nista nikdar ničesar zakrivila proti državi in da hočeta to tudi dokazati. Oton Pile je predložil spričevalo občinskega urada v Pobržah, s katerim je bilo potrjeno, da se je vedno dostojno obnašal. Imenoval je priče, ki bi naj potrdile, da je ovadba krivična. Ker je poklic odvetnika, zavzemati se ne glede na narodnost za pravico in ker obsojam osebno vsako denunciacijo, naj bo vložena proti Slovincu ali proti Nemcu, sem napravil vlogo za obnovo postopanja. Stvar oblasti je, da dožene objektivno resnico. V kulturni državi se ne sme nikomur delati krivica, tudi ne inozemcu, ki biva med nami.

Pred rešitvijo vloge bi naj bil Oton Pile izgnan. Zopet se je zatekel v mojo pisarno. Tožil je, da je njegovega žena v blagoslovljenem stanu, da bode v najkrajšem času porodila in da bi moral z ženo pod milim nebom na cesto poginiti, ako se odlok izvrši. Predložil je zopet spričevalo župnijskega urada v Št. Vidu, katero mu je izdal g. župnik o. Alfons Svet in ki se glasi:

„Podpisani potrđi, da tuur. ni znano ničesar nemoralnega o Otonu Pile, roj. 7. decembra 1892 v Lodzu, voditelju usnjarske obrti v Št. Vidu, za časa njegovega bivanja zadnjih 5 let in njegove žene Marije Pile, roj. Trumer 6. junija 1887 v Widmannsdorfu, župnije Cmurek za časa njenega bivanja v Št. Vidu pri Ptuj v zadnjih 12 letih do današnjega dne. To spričevalo se je napisalo z ozirom na odlok okrajnega glavarstva Ptuj z dne 5. marca 1921 št. 2089/1, po katerem imata imenovana zakonska zapustiti ozemlje kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev tekom 8 dni, da bi se jima bla-

*pis - licejska knjižnica
Ljubljana*

Uredništvo in upravnica
Ptuj, Slovenski trg 3 (v starem
rotovžu), pritličje, levo.
Rokopisi se ne vrnejo.

govolilo podeliti dovoljenje še tukaj bivati nekaj časa, posebno z ozirom na to, ker je Marija Pilec v blagoslovljenem stanu in pričakuje v kratkem poroda. Župnijski urad Sv. Vid pri Ptuj, dne 11. marca 1921. P. Alfons Svet, župnik.“

V moji odsotnosti se je v moji pisarni napisala vloga na okrajno glavarstvo in deželno vlado, v kateri se sklicujeta nesrečna zakonca Pilec na človekoljubje in prosita usmiljenja. Uradnik se mi je opravičil, da je dal to prošnjo brez moje vednosti napisati in odposlati. Odgovoril sem mu, da je ravnal človeško, ter da rad prevzamem odgovornost za dotično prošnjo. Oton Pilec se gotovo ne more izgnati le radi tega, ker bi bilo to po volji in v korist temu ali onemu pristašu NSS. Ako pa, kakor piše „Nova Pravda“, hujska Pilec res še naprej proti državi, se ga naj takoj naznani oblasti, da dobi zaslužen kazni. Odvetnik ni poklican v to, da varuje pred kaznijo resnične zločince, pač pa je njegova dolžnost, da brani svojo stranko pred nezasluzeno kaznijo. O krivdi sodi oblast. Odvetnik ima čuvati le nad tem, da sodba ni krivična. Ali bi moral Oton Pilec s svojo ženo zapustiti Sv. Vid ali ne, ni odvisno od mene, to bo odločila samo deželna vlada. Prepričan je pa imam, da sem storil dobro delo, ker sem vsaj zadržal izgon uboge žene, naj že bo ta žena Slovenka, ali kake druge narodnosti.

Ptuj, dne 6. junija 1921.

Dr. Ivan Fermevc.

Dopisi.

Volitev ptujskega župana. V tej zadevi je javnost slabo poučena. Okrajno glavarstvo je — gotovo sporazumno z deželno vlado — izreklo, da izvolitve župana ne vzame na znanje, ker se ne more smatrati za izvršeno, ako noben kandidat ni dobil nad polovico glasov. Deželna vlada je ta odlok okrajnega glavarstva razveljavila in s tem izrekla, da volitev je izvršena. Zakaj je deželna vlada po 14 dnevih zavzela drugo stališče, nam ni znano. Gotovo ima tudi stališče okrajnega glavarstva nekaj za sebe, zlasti zato, ker ni pričakovati uspešnega dela občinskega odbora, ako župan nima absolutne večine za seboj. Župan je izvršilni organ občinskega odbora in mora torej izvrševati odborove sklepe. Ako je večina nasprotna županu, potem je županu zelo neprijetno izvrševanje sklepov, s katerimi se on ne strinja. Tako nastajajo večne krize. — S tem, da je volitev izvršena, pa zadeva še ni končana. Zdaj bodo se obravnavali eventualni ugovori zoper pravilnost volitve. Potem pa še pride vprašanje potrditve župana po kralju, oziroma regentu. G. Ložinšek je torej imel zelo prav, ko je pretekli teden tolažil slovenske strankarje, ki so se v gostilni prepirali o krivdi glede ptujskih županskih volitev, pa se je on oglasil iz ozadja: „Ne razburjajte se, saj še nisem župan!“

Netočna vest. Nekateri časopisi so prinesli vest, da je naša deželna vlada potrdila g. Ložinška kot župana. Ugotovila je le, da so se volitve vršile formalno pravilno.

Mestna hranilnica v Ptuj. Od časa do časa prinašajo naši listi vznemirjevalne dopise o naši mestni hranilnici. Nedavno je zopet bil takšen dopis v „Slov. Narodu“, mariborska „Straža“ pa je dodala, da mariborska mestna hranilnica ni nič boljša. Posledice takšnih brezvestnih dopisov in notic so vznemirjenje prebivalstva, neutemeljene odpovedi hranilnih vlog, nepotrebni stroški za hranilnico in nepotrebna pota za vložnike. Če kdo res želi, da se obstoječi nedostatki popravijo, naj pošlje svoj dopis ptujskemu gerentu, ozir. županu ali deželni vladi ali kakšnemu poslancu ali vsem tem. To so činitelji, ki morejo kaj pozitivnega storiti in doseči v tej zadevi. Zabavljanje po časnikih ne pomaga nič in le škoduje. Tarnanje glede varnosti hranilnih vlog v mestni hra-

nilnici je tudi popolnoma neutemeljeno in smešno. Povdarja se 20 milijonov kron vojnega posojila. To vojno posojilo ne pomenja za vložnike prav nobene nevarnosti, ker mestna občina z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo jamči za vloge. Torej se ne more niti vinar vložnega denarja izgubiti! Več milijonov vojnega posojila je baje podpisano brez veljavnega odborovega sklepa. Za te mora jamčiti Ornikovo premoženje. Ostali del pa je več ko krit z realnim premoženjem hranilnice in mestne občine. Edino ptujski davkoplačevalci bi mogli imeti nekaj skrbi zaradi vojnih posojil mestne hranilnice. A niti tem ne bodo izpadli lasje zaradi te skrbi. V najneugodnejšem slučaju bi občina morala prodati nekaj (niti ne vseh hranilničnih in eventualno svojih realitet.) To pa bi prišlo v poštev edino v neverjetnem slučaju, ako bi nepremišljeni vložniki nenadoma odpovedali velike svote naenkrat. A tudi v tem slučaju se da pomagati. Mestna občina naj najame večje hipotekarno posojilo, da bo mestna hranilnica dobila obratni kapital, da bo mogla izplačevati vloge in dajati posojila. Čim pa se v hranilnico vrne redno obratovanje, bo se deficit v nekaj letih kril, četudi vlada vojnega posojila ne bi izplačevala. Mestni odbor torej ima nujno delo pred seboj, naj le kmalu začne delovati! Vlagatelji mestne hranilnice pa naj potrpijo in počakajo popolnoma mirno! Nikdo ne bo izgubil niti vinarja. Ne delajte hranilnici nepotrebni sitnosti, s tem delate sebi nepotrebna pota in stroške, ne pridobite pa nič!

Nedeljska proslava „slave“ inženjerske čete. Na lepo okrašenem prostoru nove vojašnice so se zbrali pred 10. vojaki in obilo drugega občinstva, ki je hotelo prisostvati temu največjemu domačemu prazniku srbskemu, „slavi“ naše inženjerske čete. Razen domačih posvetnih in cerkvenih oblasti je počastil slavo višji poveljnik pionirskih čet polkovnik Glumac in kot zastopnik pokrajinske vlade njen podpredsednik S. Dobnik. Službo božjo je opravil domači vojni kurat, obrede slave, blagoslovljenje kolača, pravoslavni duhovnik. Po končanih obredih je domači poveljnik major Djelošević razložil vojakom pomen srbske slave. Pri defilovanju, ki se je na to vršilo, je imelo občinstvo priliko, videti sicer zagorele obraze naših vojakov, a čvrste, gibke postave, iz kojih oči je žarela zavest neustrašene odločnosti. Občinstvo je dobilo potem mali prigrizek, s pristno narodno razkuhano pšenico v medu. Razen slavnostnega obeda, h kateremu so bili povabljeni zastopniki oblastev, je bila zamišljena popoldne ljudska veselica, zvečer pa se je vršila v Društvenem domu obča zabava s plesom. Udeležba širšega občinstva je bila bolj mala, ker ni bilo dovolj obveščeno, samo pa ne ve, da je ob slavi vsak dobro došel. Pri nedeljski slavi smo se iznovali prepričali o demokratičnosti naše vojske. Poveljnik se izljubi ne samo z duhovnikom, nego tudi s prostim vojakom. Ko gosté svoje goste, ne smatra častnik pod svojo častjo, da osebno postreže gostu, ki naj bo kdorkoli. Pravilno je povdarjal zastopnik deželne vlade, da mora biti naša vojska v pravem smislu ljudska, saj izhaja iz naroda in dela za narod. Medsebojno spoznanje in občevanje pa utrdi vezi med posameznimi družabnimi in narodnimi sloji. Katoliški duhovnik je opravil mašo pravoslavni izvršil obrede, običajne pri slavi, v cerkvenoslovenskem jeziku; naš duhovnik je v srbskem jeziku napil vladarju in ujedinjeni kraljevini, srbski svečano potrdil, da mu je brat mio, pa koje vere bio. Kakor se Drava, Sava in Morava zlivajo v mogočno Donavo, tako se naj zlije tudi naš troimenski narod, ki prebiva v njih porečju, v edino, močno kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Konec šolskega leta na srednjih šolah. Poučevanje in izpraševanje se mora vršiti do vštete dne 27. junija. Sklep dne 28. junija z vidovdanske slavnostjo. Klasifikacijske in sklepne konference od 30. junija do 3. julija. Izpričevala se pošljejo po pošti. Glavne počitnice trajajo do vštete dne 10. septembra. Z dnem 11. septembrom (letos z dnem

12. septembrom, ker je 11. september nedelja) se prične vpisovanje učencev za novo šolsko leto. Vsi izpiti se morajo končati pred 14. septembrom. Dne 14. septembra otvoritvena sv. maša, dne 15. septembra začetek pouka v polnem obsegu. — Iste počitnice veljajo tudi za ljudske šole v mestih, kjer so srednje šole ali učiteljišča.

Naše gledališke predstave so v zadnjem času zelo slabo obiskane. Oni činitelji, ki so si toliko prizadevali, da zasigurajo Ptuj redno gostovanje mariborskega narodnega gledališča, doživljajo zopet razočaranje, katero ne vliva poguma za nadaljna pospeševanja kulturnih naprav v Ptuj. Ne zdi se nam prav, da ne posečajo predstav ravno tisti krogi, ki bi bili vsled gmotnega položaja v prvi vrsti poklicani, da podpirajo kulturna stremjenja zlasti tudi gojitev naše narodne umetnosti. Zakaj se izogibljuje gledaliških predstav naši obrtniki in trgovci? Ako je šlo prej kedaj za nemške prireditve ter jih je bilo treba podpreti z gmotnimi žrtvami, so bili vsi na svojem mestu. In danes? Ali res ne zmoremo toliko ambicije, da bi obiskovali naše gledališče ter tako, če že ne doprinašali žrtev, vsaj zavživali ponujeno nam duševno hrano? Gledališče je kulturno torišče ter važno učno in vzgojevalno sredstvo zlasti za one sloje, katerim njih praktičen poklic in manuelno delo ne dopušča časa in prilike za nadaljnje izobraževanje. Ravno današnji čas daje dnevno dokaze posurovelosti in propadanja plemenitosti. Ni ga primernejšega protisredstva nego dobre gledališke predstave, ki so privlačne že zgolj vsled vžitka, poleg tega pa ne ostanejo brez globjih učinkov na srce in dušo gledalca. Zato ni poklicana le inteligenca, uradništvo, da poseča naše gledališče temveč tudi drugi stanovi, poleg obrtnika tudi delavstvo in zlasti obrtniški in delavski naraščaj. Iz tega razloga so se postavile relativno nizke cene ter se iz državnih in nabranih sredstev doplačuje k sleherni predstavi, da je vsakomur poset gledališča omogočen. Na nas je torej ležeče, ako si hočemo ohraniti tudi za bodoče naše gledališče!

Prihodnja gledališka predstava, v ponedeljek dne 13. junija z vzprizoritvijo „Revolucijske svatbe“ se vrši le pogojno, ako pokaže že predprodaja, da bo obisk zadovoljiv. Naj nikdo ne zamudi te krasne predstave!

Komite mladinskega pomladanskega izleta glasbene šole v Ptuj priredi dne 12. junija t. l. ob 15. uri (3. uri pop.) peš izlet iz Ptuja v Rogoznico (k Bračiču), kjer se bode vršil otroški koncert, deklamacija in igra. Na ta izlet se vabijo vsi prijatelji mladine in se naprošajo za prostovoljne prispevke bodisi v denarju ali naturalijah. Čisti dobiček je namenjen v prid glasbene šole.

Ptujski Sokol vabi vse svoje člane in članice k mnogobrojni udeležbi II. pokrajinskega zleta v Osijek. Vožnja je polovična. Prehrana stane dnevno 10 dinara (40 K). Zletniška legitimacija, ki jo mora imeti vsak izletnik, stane 10 dinara odnosno 40 kron komad in ima sledeče ugodnosti: 1. popust na železnici, 2. pravico na skupnem stanovanju, 3. pravico za skupno prehrano in 4. brezplačen vstop na vežbališče in na vse druge prireditve ter zabave. Legitimacija se naroči in plača naprej. Ker mora društvo najkasneje do 15. junija javiti udeležnike izletski pisarni v Osijek, se prosi, da se isti do najkasneje 11. junija javijo pri bratu tajniku Dragotinu Zupančiču. V soboto, 11. junija so poslovne ure od pol 17. do 18. ure v društveni sobi Narodni dom I. nadstropje. Odbor.

Slovensko pevsko društvo v Ptuj priredi dne 11. junija 1921 ob 20. uri pod vodstvom pevovodje g. Ferdo Frasa v Društvenem domu koncert s sledečim vspevom: 1. Dr. Anton Schwab, Zlata kanglica. (Beseda kanglica Oton Zupančič), velik mešani zbor s klavirjem in harmonijem. 2. Emil Adamič, Franica, moški zbor. 3. Zorko Prelovec, Dekletova pesem. Oktet. Odmor. 4. Križovski, Utopljenka, moški zbor. 5. a) A. Lajovic, Kiša, b) O. Dev, Pojdem v rute. Mešani

zbor. 6. a) O. Dev., Je vpihnila luč (narodna s Krasa), b) Adamič, Vanč zelenka jaše (iz Štrekljeve zbirke). Začetek točno ob 20. uri. konec ob 22. uri. Ker je čisti dobiček namenjen zaščiti dece, se preplačila hvaležno sprejemajo.

Zahvala. Invalid Anton Černensek v Strnišču se srčno zahvaljuje za sprejem enkratne podpore v znesku po 200 K od državne krajevne zaščite dece in mladine v Ptuj.

„**Straža**“ laže vstrajno in sistematično o g. dr. Pirkmajerju. Trdi 1. da ima posestvo v Medjimurju, 2. da je hotel kupiti neko drugo posestvo za 160.000 K, 3. da je nekoč poslal po pošti kot privatno lastnino znesek 80.000 K in to vse kljub temu, da je bil še pred nekaj leti ubog kot cerkvena miš, 4. da izvaja nasilstva v svojem pašaliku. Odgovarjamo kratko: 1. G. dr. Pirkmaier nima nikakega posestva v Medjimurju. Tam je bil samo enkrat v svojem življenju uradno. 2. Nikdar ni skušal sam kupiti kakega posestva, temveč se je pogajal za svojega brata v Bosni za nakup posestva. 3. Nikdar ni poslal kakega večjega zneska, gotovo tudi ne 80.000 K kot privatno last po pošti. Njegovo uradovanje je tako korektno in človekoljubno. Pisec „Stražini“ člankov je naravno propalica, ker laže, laže in zopet laže. 4000 kg bučnih košic je zaplenilo po vsej pravici okrajno glavarstvo v Ptuj nemškemu židovskemu trgovcu, ker je špekuliral z nakupičenjem blaga. Večina dotičnih košic se je izročila uradno konzumnemu društvu v Ptuj, ki skuša za revnejše sloje oskrbljevati blago bolj poceni. Ker je bil uradnik v Beogradu mnenja, da to ni nakupičenje blaga, če en sam trgovec zbira in zadržuje iz prometa 4000 kg košic, je odlok razveljavil. Nato je okrajno glavarstvo dalo izplačati izkupiček za košice v okroglem znesku 35.000 K dotičnemu trgovcu. „Straža“ se sedaj zlaže ter pravi, da je moralo okrajno glavarstvo g. dr. Pirkmajerju plačati 36.000 K, ter vprašuje, kje se je vzela denar. Pisec natančno ve resnico, a natolcuje poštenega uradnika, da bi mu škodoval. To hoče doseči tembolj s pripombo o semenskem žitu. Nas je sram takih časnikarjev kakor so pri „Straži“! Brezuspšno napadate, ker vedo vsi v Ljubljani in Beogradu ter tudi ljudstvo, da je glavar dr. Pirkmajer vseskozi korekten in pošten mož.

Ali je res? Po Ptuj se govori, da Slovence nabirajo podpise za razpuščeni „Musikverein.“ Kdor se spominja, na kako razžaljiv način je odbor „Musikvereina“ lani odklonil sprejem Slovencev v društvo, ta ne more verjeti, da je kaj takega mogoče. Ako pa ni res, potem se naj ne raznašajo take govornice! Nadalje se sliši, da „Musikverein“ še vedno pobira članarino od bivših članov, dasiravno je društvo uradno razpuščeno. Če je to res, potem je pač dolžnost državne oblasti, da kaznuje odbornike bivšega društva. Slovenci smo storili vse, da bi živeli v miru in slogi s tukajšnjimi Nemci. Po razpustu društva se je Nemcem stavila ponudba, da mestna glasbena šola prevzame učitelje in učence „Musikvereina“, da bi se pouk nemoteno nadaljeval. Toda niti en učenec se ni prijavil v mestno glasbena šola. Med tem pa intrigirajo v Ljubljani in se kažejo kot nedolžne preganjane ovčice. In vendar so Nemci vsa 3 leta od prevrata kazali svojo nepristopnost. Slovenska mestna glasbena šola se potika po nezadostnih prostorih, nemška privatna šola pa se je šopirila v mestnih prostorih, ktere je imela brezplačno! Proti odpovedi prostorov je „Musikverein“ nastopil sodnijsko pot, samo da se stvar zavleče. Del tukajšnjih Nemcev ne more zatajiti svoje gospodstvaželjnosti. Če pa se njihovi gospodstvaželjnosti ne ugodijo, potem kriče o preganjanju.

Semenjsko poročilo. Dne 7. junija t. l. je bilo na sejnem prignanih 308 konj in 691 goved. Cene so se gibale od 10—18 K za 1 kg žive teže. Dne 8. junija je bilo na sejnem prignanih 467 svinj. Cene so se gibale od 21—27 K za 1 kg žive teže. Prasci od 6—8 tednov stari 180—240 K komad.

Mejnike so podrlji. Časniki so prinesli vest,

da so štajerski Nemci podrlji mejnike od Dravograda do Maribora. Bi menda radi, da bi šla meja dalje proti severu, da bi še oni spadali v Jugoslavijo.

Sv. birma pri Sv. Marku niže Ptuja. Obrachamo se do markovskega g. kaplana s prav lepo prošnjo, da pusti že enkrat v miru nas uboge kmetovalce pri našem poljskem delu in naj nas ne odteguje ravno sedaj ob košnji od prevelikega opravila s svojim vednim nadlegovanjem glede botrov in boter, da moramo radi tega puščati delo in prihajati h g. kaplanu ter poslušati njegove neslane nasvete. Upamo, da so pri nas žene in dekleta še vedno ravnotako poštene kot one, ki so pri Vas, g. kaplan, vpisane v Marijno družbo. Sicer pa smo prepričani, da sme vsaj še sedaj vsak katoličan biti birmancu boter ali botra, ne da bi moral to odobriti ravno g. kaplan pri Sv. Marku. Pa brez zamere, g. kaplan!

Politične vesti.

Romunija je važna država na vzhodu, važna tudi za našo kraljevino. Na eni strani meji na Madžarsko, sicer na slovanske države. Zato je važno, kako se bi vedla ob kakih zapletljajih teh držav. V nedeljo je prišel v Beograd romunski zunanji minister Take Jonsescu, da se dogovori z našo vlado o raznih perečih vprašanjih, ki stopajo na dan, in sklene z nami tudi formalno zvezo in vojaško konvencijo.

Z rapalsko pogodbo, s katero smo odstopili Italiji naše najbolj zavedne brate, Italijani nočejo več biti zadovoljni in zahtevajo revizijo. Uvidevajo, da Zader in Reka, ki so ju nasilno iztrgali nam in njima priborili samostojnost, nimata življenskih pogojev. Obdana od slovanske okolice na moreta obstojati sama za se. Ali mesto da bi prepustili mesti naši kraljevini, v čije ozemlju se nahajata, zahteva Italija za nju novih ugodnosti z naše strani, novih pravic za se.

Razno.

Opskrbljena deca. Svakom roditelju jeste dužnost, da si obskrbi djecu. **Najbolji je način osiguranjem miraza ženskoj djeci, a muškoj kapital.** Najpovoljnije uvjete pruža najstarija i najjača domaća ustanova. „Banka“ i zavod osiguranja „Beogradska zadruga.“ Centrala Beograd u vlastitoj palati. Filiala za Hrvatsku, Slavoniju, Medjumurje, Prekomurje, i Sloveniju, Zagreb, (Preradovičeva ul. 25.) **Glavna zastupstva** Maribor, Čakovac, Karlovac, Petrinja, Brod n. S., Osek, Vukovar.

Odklonjena velika nesreća. Nesreću i bijedu odstranjujete, ako si svoje dobro osigurate **od štete, požara i groma** kod najstarije i najjače domaće ustanove „Banka i zavoda osiguranja Beogradske zadruge.“ Centrala Beogradska u vlastitoj palati. Filiala za Hrvatsku, Slavoniju, Medjumurje, Prekomurje i Sloveniju u Zagrebu. (Preradovičeva ul. 25.) **Glavno zastupstvo** Maribor, Čakovac, Karlovac, Petrinja, Brod, Osek, Vukovar mesni poverenici u svakom većem mestu.

Moka bo cenejša? Ameriška konkurencija se je začela uveljavljati tudi na našem žitnem tržišču. Zadnji teden so bile cene v Bački in Sremu še po 950—980 K za 100 kg. A za novino se ponuja pšenica za mesec julij po 900 K, za avgust in pozneje pa celo po 780 do 800 K 100 kg. — Kljub tem razmeroma nizkim ponudbam se pa kupci niso oglasili, ker ponuja Amerika pšenico za avgust po 550 do 600 K kvintal! Spričo tega in ker naša žita na splošno lepo kažejo, smemo upati, da bomo končno jedli zopet cenejši kruh.

Citajte in razširjajte „Ptujski list.“

2. državna razredna loterija

Prvo žrebanje 15. in 16. julija t. l.

5. premij!

100.000 srečk = 50.000 dobitkov

Apsolutna sigurnost in državno jamstvo.

V teku od pet mesecev izžrebalo se bode

69 milijonov 160.000 K

brez vsakega odbitka v gotovem denarju.

Z eno srečko se more dobiti

4 milijone kren, 2 milijona 400.000, 1 mi-

ljon 600.000, 800.000, 600.000, 400.000,

320.000, 280.000, 240.000, 200.000,

160.000, 120.000, 80.000, itd. itd.

Priporočamo sledeče, še neprodane srečke na izbiro:

71849, 72992, 78434, 83202, 84492, 88788,	94692, 8019, 14484, 18587, 29845, 34747,	36472, 38795, 44807, 49526, 52957, 58857,
--	---	--

Cena srečk za vsako izbiro:

Cela srečka Dinarjev 48.— ali Kron 192.—	Polovica srečke Dinarjev 24.— ali Kron 96.—
Četrтина srečke Dinarjev 12.— ali Kron 48.—	Osmina srečke Dinarjev 6.— ali Kron 24.—

Listo dobitkov brez odlašanja takoj po vsakem žrebanju! Hitra in točna postrežba. Naročila iz cele države nasloviti na uradno Glavno kolekturo državne razredne loterije.

Naročila se izvršujejo samo proti naprej poslanemu denarju.

Mednarodna banka d. d.
(Oddelek razredne loterije)

Nikoličeva ul. 7. Zagreb Gajeva ul. 8.
Telefon 11—19 in 23—98.

SODARJA

izkušnega, treznega, oženjenega ali starejšega neoženjenega sprejme pod ugodnimi pogoji s 1. julijem tl. **pivničarstvo grofa Bombellessa, Zelen-dvor pri Ormožu, pošta Petrijanec, Hrvatsko**

Državna razredna loterija. Prečitajte današnji oglas „Mednarodne banke o. d.“ Zagreb, Nikolićeva ul. 7. in naročite si željeno številko pravočasno, dokler ni razprodana.

Pozor! Pozor!

Kam?

Samo ob sebi umevno
v krasen ljudski vrt!

Tam se dobi vsako nedeljo in praznik od 10. uri predp. naprej

KURETINA, risoto, pečeni in praženi piščanci, porcija za 14 K, kakor tudi dobro kosilo za 50 K za družino.

Prav dobra haloška vina in vedno sveže Götz-ovo pivo.

Za obilen obisk prosí

Antonija Urh, gostilničarka.

Hlapec,

pošten in priden, za govejo živino se pod dobrimi pogoji sprejme. Kje, pove uprava lista,

Kmetovalci pozor!

Ako potrebujete mlatilnice, vitelne, žitne čistilnice, slamoreznice itd., si naročite pravočasno pri FRANCU KOKOTEC-U,

zastopnik tvrde K. R. Ježek
gostilna Stanitz, Breg pri Ptuj.

Hiša

blizu Ptuja, 5 minut od kolodvora se zaradi preselitve takoj proda. Naslov pove uprava lista.

la Bučno olje

liter 44 kron na debelo in drobno proda
Kozoderc, Ptuj, Kremljeva ul. št. 6.

200 kubičnih metrov borovih drv in eno 16 pešic visoko brejo kobilu,

katera v enem mesecu vrže, proda Vinko Blatnik, posestnik, Ješencih 33, pošta Račje pri Mariboru.

Težki voz se proda in mlinski učenc iz poštene hiše se sprejme pri Umetnemu mlinu na Mostah, Ptujška Gora.

Vabilo

na subskripcijo delnic Mariborske tiskarne, d. d. v Mariboru.

Redni občni zbor dne 25. aprila 1921 je sklenil zvišati delniško glavnico

od K 2,000.000— na K 2,500.000—

ter pooblastil upravni svet, izdati 2500 komadov novih delnic po K 200— nominale, glasečih se na ime, pod sledečimi pogoji:

1. Starim delničarjem se pridrži pravica do nakupa ene nove delnice na pet starih po kurzu K 300—
2. Ostale delnice se prepuste po kurzu K 400—
3. Delnice se bodo izdale v komadih po 1, 10 in 25 delnic.
4. Delnice participirajo na čistem dobičku podjetja od 1. julija t. l. dalje.
5. Kupnino je polno plačati pri podpisu
6. Rok za subskripcijo delnic se prične dne 10. junija t. l. in traja do vštetelega 30. junija 1921.
7. Kot podpisovalnica fungira Mariborska eskomptna banka, njena podružnica v Murski Soboti in ekspozitura v Gornji Radgoni in Rogiški Slatini.
8. Reparticijo delnic si pridružuje upravni svet.

Maribor, v junija 1921.

Upravni svet Mariborske tiskarne
d. d. v Mariboru.

3 vajence sprejme „Panonija.“

Usnjarska industrija d. d. na Bregu pri Ptuj

„PETOVIA“

Izdeluje vsakovrstne usnje, čevlje, fine in navadne, gamaše, torbice, listnice, denarnice in drugo fino galanterijo.

Cene nizke, postrežba točna.

Podpisana naznanja cenj. občinstvu v Ptuj in okolici, da je otvorila,

gostilno

v svoji hiši v Ptuj, Vseh svetnikov ulica in se priporoča za obilen obisk.

S spoštovanjem JOSIPINA GREGOREC.

Nova barvarna in čistilnica oblek

se je otvorila

v P T U J U
Minoritski trg 2/A

(pri klostru)

Barva se vsakovrstno blago, gosposka in ženska obleka, domače platno i. t. d.

• Dobro ohranjen glasovir •

pod ugodnimi pogoji naprodaj. Naslov pove upravnistvo tega lista.

IZJAVA.

Podpisani naznanjam javnosti, da so vsa besede, ki sem njih govoril čez MARIJO MAJCEN neresnične ter njih danes stem preklicujem in prosim zgoraj omenjeno odpuščanja.

FRANC MAJCEN, mlinar
v Hlaponjih 59.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Ptuj.

Delniška glavnica in rezerve okroglo 95,000.000—

CENTRALA V LJUBLJANI.

Prometno mesto državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celoveu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru, Borovljah in v Brežicah.

Obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun s 3½% brez odpovedi, proti 3 mesečni odpovedi s 3¾% čistih.

◆ Daje trgovske in aprovizacijske kredite.
◆ ∴ Izvršuje vse bančne transakcije. ∴